

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ต่อปัจจัยเสี่ยงในการหลบหนีของผู้ต้องขังระหว่างการควบคุมไป-กลับ ศาลและเรือนจำ ศึกษาเฉพาะกรณี เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary survey) โดยศึกษาจากสถิติการหลบหนีของผู้ต้องขัง บันทึกการหลบหนีของผู้ต้องขัง ระเบียบแนวทางปฏิบัติมาตรการป้องกันการแหกหักหลบหนี หนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. การศึกษาภาคสนาม (Field survey) โดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดทางทฤษฎี นิยามศัพท์เฉพาะ และ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1

เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะคำถามให้เลือกตอบ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพราชการ ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมผู้ต้องขังไปศาล

ส่วนที่ 2

เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านมูลเหตุจูงใจ ได้แก่ ข่าวร้ายจากทางบ้าน การถูกหลอกหลวงเกี่ยวกับคดี การปกครองที่ไม่เป็นธรรมของเจ้าหน้าที่ การติดหนี้พนัน การทะเลาะวิวาทกันระหว่างผู้ต้องขัง การกระทำผิดกฎ ระเบียบเรือนจำ มูลเหตุอื่น ๆ เช่น คิดถึงบ้าน ต้องการอิสรภาพ เป็นคำถามแบบ rating scale

ส่วนที่ 3

เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยปัจจัยด้านโอกาส ได้แก่ ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ระบบการควบคุมอาคาร สถานที่ เป็นคำถามแบบ rating scale โดยให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

เชิงบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

เชิงลบ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน
เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน

การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็น ดังนี้

4.21-5.00	=	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.21-4.20	=	เห็นด้วย
2.61-3.40	=	ไม่แน่ใจ
1.81-2.60	=	ไม่เห็นด้วย
1.00-1.80	=	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 4

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางป้องกันการหลบหนีของผู้ต้องขังระหว่างควบคุมไป-กลับศาลและเรือนจำ

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับ ระบบการควบคุมผู้ต้องขัง ปัจจัยเสี่ยงต่อการหลบหนีของผู้ต้องขัง และแนวทางป้องกันการหลบหนีของผู้ต้องขังระหว่างควบคุมไป-กลับศาลและเรือนจำ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ

1. เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ ในส่วนควบคุมผู้ต้องขังไปศาล เรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานคร จำนวน 150 คน

2. ระดับผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการส่วนควบคุมผู้ต้องขังไปศาล เรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจากจำนวนประชากร โดยใช้ตารางของ R.V. Krejcie และ R.W. Morgan จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 120 คน

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากรายชื่อเจ้าหน้าที่ในสังกัดส่วนควบคุมผู้ต้องขังไปศาล ตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางต่อไปนี้

รายการ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ สังกัดส่วนควบคุมผู้ต้องขังไปศาล	150	120
ผู้อำนวยการส่วนควบคุมผู้ต้องขังไปศาล	1	1

การทดสอบเครื่องมือ

ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จะทำการทดสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การทดสอบความเที่ยง (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอต่ออาจารย์ ตรวจสอบเนื้อหา เพื่อความสมบูรณ์ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้ศึกษาจะนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Pre-Test) กับ เจ้าหน้าที่ส่วนควบคุมผู้ต้องขังประจำศาล

เรือนจำพิเศษธนบุรี จำนวน 30 คน เนื่องจากมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น

3. การทดสอบความน่าเชื่อถือของเนื้อหา นำค่าที่ได้จากแบบสอบถาม (Pre-Test) ไปคำนวณหาค่าความน่าเชื่อถือด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Co Efficiency) ของ Cronbach โดยมีค่าตั้งแต่ 0.85 ขึ้นไป หมายความว่า แบบสอบถามนี้มีความเที่ยงตรงสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ เช่น วิทยานิพนธ์ หนังสือ บทความ งานวิจัยเกี่ยวกับการควบคุมผู้ต้องขังไปศาล รวมถึงศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2.1 มีหนังสือขออนุญาตผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร จากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับเจ้าหน้าที่และสัมภาษณ์ผู้อำนวยการส่วนควบคุมผู้ต้องขังไปศาล

2.2 ผู้ศึกษาแจกแบบสอบถาม จำนวน 120 ชุด ให้แก่เจ้าหน้าที่ส่วนควบคุมผู้ต้องขังไปศาล เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

3. หลังจากได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบทั้ง 120 ชุดแล้ว นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

4. นำแบบสอบถามไปทำการวิเคราะห์และประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบแบบสอบถามทุกฉบับเพื่อความสมบูรณ์ถูกต้องแม่นยำ และความเป็นเอกภาพของข้อมูล

2. การนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาลงรหัสในกระดาษบันทึกรหัส (Coding sheet)

3. การประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบ} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบคำถามทั้งหมด}}$$

2. การวิเคราะห์ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean) โดยใช้สูตร

$$(\bar{X}) = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ $(\bar{X})$ = ค่าคะแนนเฉลี่ย

N = จำนวนคำตอบทั้งหมด

f = จำนวนความถี่ของแต่ละคำตอบ

X = ค่าคะแนนคำตอบในแต่ละข้อมูล

3. ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$\text{S.D.} = \frac{\sum fX - (\sum X)^2}{N-1}$$

เมื่อ S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X = ค่าคะแนนคำตอบในแต่ละข้อ

N = จำนวนคำตอบทั้งหมด

f = จำนวนความถี่ของแต่ละคำถาม

การนำเสนอผลการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ จะนำเสนอโดยแบ่งเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

บทที่ 4 ผลการศึกษาและการอภิปรายผลการศึกษา

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ